

KOLUMBIJOS LIETUVIAI ŠAUKIA SOS!!!

NEPRIGLJUSIŲ TREMTINIŲ VARGAI

(Tėsinys)

Eilinių tremtinių pageidavimai

Man rašo: "Mes norėtume, mes prašytume, kad Įkurdinimo Komisija, kad Lietuvių tremtinių bendruomenės vadovai būtų žmonėmis. Mes pageidaujame, kad lietuviai būtų visur lietuviais: kad nebūtų sūnų ir posūnių. Vadovų pareiga padėti ir nuraminti nelaimėje atsidūrusius savo brolius ir seses. Tuo tarpu jie nuo mūsų bėga, kaip nuo raupais apsigūsiųjų. Tiesą sakant, veiksniai turėtų rūpintis Kolumbijoj neprisijusius tremtinius iskdinti į kitas valstybes, bent padėti sudaryti popierius išvykimui. Mes suprantame ir tuos sunkumus bei kliūtis, kurios pasitaiko, bet nėra nieko negalimo, jeigu yra gražūs norai."

"Dėl paskolų ar pašalpų. Fondas sudarytas gana stambus. Lėšos įplaukia ne iš lietuvių, bet iš Kolumbijos labdarinčių draugijų bei pavienių turtingų asmenų. Apyskaitų niekas neskelbia. Fondą sudaro didoka suma apie 100,000 pežų. Paskolos išduodamos nevienodo dydžio. Yra tokių asmenų, kurie gavo po 1,000 pežų ir daugiau. Yra taip pat tokių, kuriems niekas nieko nepadėjo, nors jie buvo beviltiškoji padėty. Tiesa, jie buvo išlaikyti dvi savaitės stovykloje, bet tučtuojau išgrūsti į nepavydėtinas darbo sąlygas. Atsisakyti nevalia. Grįžti irgi nevalia. Itin baisu žiūrėti į tuos, kurie turi po keletą vaikų. Jeigu kas bandytų mūsų valdovams, — sako Kolumbijos tremtinis, — tiesą į veidą pasakyti, tas jau žūvęs. Tokie užsitraukia amžiną nemalonę. "Viešpačiai" savo rūštybe visur tave lydės ir persekios, kol tu būsi žemėmis, užkastas. Tai baisus kerštas."

"Kiekvienas stengiasi ko toliau būti nuo tos P. lietuvių bėgės ir jos vadų. Čia nežiūrima, jog tu lietuvis. Nors sakoma, jog toji organizacija yra apclintinė."

PASTABA: Čia dedamų laišku tikrumo neturėjau galimybės patikrinti. Tačiau įvairių asmenų vienodo turinio laišškai tvirtina, jog jie tiesą rašo. VL.S.

Skaitykite "N-nas"

Literatūros premijos aktas

Brangindami lietuvišką spaudintą žodį ir per jį besireiškiančią mūsų tautinę kūrybą, einančią iš tautos dvasios gelmių ir savo grožiu tarnaujančią tai pačiai mūsų tautai, mes, šį aktą pasirašiusieji, sutariame sudėti šitokią auką:

Bielūnas Jurgis	Bolivaru 1000
Jablonskis Liudas	" 1000
Kikas Donatas	" 500
Mikalauskienė Petrė	" 500
Venckus Vladas	" 1000
Zupkus Marius	" 500
Vokietaitis Kęstutis	" 500

Viso Bolivaru 5000

5000 Bolivaru = \$1,500.
Tą bendrą ir visą auką paskiriame 1951 metų Literatūros Premijai, kuri savo ruožtu būtų paskirta geriausių metų rašytam kūrinii — poezijai, apysakoms ar romanui.

Šią premiją aukojame visų Venezuelos šalyje gyvenančių lietuvių vardu ir skiriame atgimusių Lietuvos 1918-1940 metuose trijų Respublikos Prezidentų — Antano Smetonos, Aleksandro Stulginskio ir Kazio Griniaus pagerbimui.

Šių trijų garbingų Lietuvos sūnų — buvusių Lietuvos Respublikos priešakyje — asmenų pagerbiame ir pačią Lietuvą, didingos jos praeities paunksmėje ir laisvėje kūrusią savo dvasinę ir medžiaginę gerovę.

Šiuo savo žygiu darome dalinį patarnavimą mūsų rašytojams, atsidūrusiems su nemaža savo tautos dalimi tremtyje ir nešantiems sunkų likimą. Tegul šis patarnavimas bus ženklų jiems, atsidūrusiems su nemaža savo tautos dalimi tremtyje ir nešantiems sunkų likimą. Tegul šis patarnavimas bus ženklų jiems, atsidūrusiems su nemaža savo tautos dalimi tremtyje ir nešantiems sunkų likimą.

Visa tai tegul bus mūsų visų rašytojų tokiu nuosirdumu priimta, kaip kad mūsų padaryta.

- Jurgis Bieliūnas
 - Liudas Jablonskis
 - Donatas Kikas
 - Petrė Mikalauskienė
 - Vladas Venckus
 - Marius Zupkus
 - Kęstutis Vokietaitis
- Venezuela, 1951 m. spalio 13 d.

Padėka

Stasys Voras su šeima ir Ieva Matusienė lygiai prieš metus galėjo atvykti į JA V-bes. Prie mūsų išrašymo, sudarymo dokumentų ir suteikimo priėglaudos, atvykus į JAV į Chicago labai daug padėjo Jonas Konovalas, jo žmona, gyv. 3324 So. Lituaniaca Ave., Chicago, Ill., o taip pat

notaras Viktoras Balanda, gyv. 3133 So. Halsted St. Už jų rūpesčius, suteiktą pagalbą, būtą ir maistą nuoširdžiai sakau lietuvišką ačiū.
St. Voras su šeima, "Naujiečių" skaitytojas
Naujienietis pataria savo draugui užsirašyti NAUJIEČIAS.

NUKRITO IŠ ANTRO AUKSTO
Mrs. Tramble, 60 m., 3547 N. Halsted, nukrito iš antro aukšto į kieta grindinį namo užpakaly. Sulaužyta koja ir sužeistas smakras. Nuvežta į ligoninę Augustana, kur ir jos vyras guli.

NEMUNO knygyne gautos paskutinės knygų naujienos:
Pelėdos Nr. 1, 1952 m. gausiai iliustruotas 40c.; Aloyzas Baronas. Debesys plaukia pažemiu \$2.50; Axel Munthe. San Michele knyga \$2.50; Vytautas Alantus. Pragaros pošvaistis \$3.50; Nelė Mazalaitė. Menuo vadinas medaus \$2.50. Pulgis Andriusis. Sudiev kvietkeli \$1.50; Stasys Yla. Žmonės ir Zvėrys \$5.00; Antanas Sabaliauskas. Nuo Imsrės iki Orinoko \$2.50; Jonas Balyš. Lietuvių tautosakos lobynas \$3.00; A. S. Puškinas. Dubrovskis \$1.00; Ignas Šeinius. Kuprelis \$2.00; A. Giedrius. Tėvų pasakos \$1.90; Mark Twain. Princas ir elgėta \$1.20; Vyta Nemunėlis. Mėškinukas Rudnosukas \$2.00. Esame gavę daug naujų vokiečių kalba romanų iš Vokietijos, Šveicarijos ir Austrijos. Vasario mėn. pabaigoje išleidžiame Haifo pasakos Haravanas, 120 psl., \$1.50. Pirkome buv. Simano Daukanto biblioteką su daug retenybių. Didelis pasirinkimas senų knygų ir gaidų. Užsakymus adresuokite: LIETUVIŲ KNYGYNAS NEMUNAS, 3143 So. Halsted Street, Chicago 8, Ill. Tel.: Victory 2-3314.

IT'S HERE

**A Modern Rotary Ironer
A New Modern Design**

**EASY TERMS
78 WEEKS TO PAY**

You'll be proud to own this beautiful Rotary Ironer with chromium-plated legs. A perfect addition to your kitchen or laundry. Blends with modern kitchen furniture. Irons everything—from shirts to dresses—with ease and speed. And what a wonderful ironing job it does, too! After ironing, close the cover—heat and motor shut off automatically.

You'll be amazed how soon you can iron with professional results

Ask for a FREE Demonstration today

- Large 26-inch ironing roll
- 136 square inches of ironing surface
- Two speeds—fast and slow
- Convenient knee operation plus fingertip control
- Two Dial-the-Fabric temperature controls
- Two end shelves for storing finished pieces
- No oiling required
- One-year written warranty

Get extra capacity with a G-E Washer!

**ACTIVATOR* WASHING ACTION—
WASHES EVERY PIECE INDIVIDUALLY!**

**EASY TERMS
78 WEEKS TO PAY**

General Electric 10-lb. capacity means bigger loads—fewer loads than average—less trouble and less work for you.

INSTINCTIVE WRINGER • ADJUSTABLE TIMER
ONE YEAR WRITTEN WARRANTY

Worksaving magic!

G-E "SPEED COOKING"
WITH "PUSH-BUTTON" CONTROLS!

De Luxe G-E Automatic Washing

**EASY TERMS
78 WEEKS TO PAY**

**NEW G-E AUTOMATIC WASHER
GIVES YOU MORE FOR YOUR MONEY!**

- G-E ACTIVATOR* WASHING ACTION →
- DEEP ACTIVATED RINSE →
- FAST "SPIN-OUT" DRYING ACTION →
- ONE CONTROL DOES EVERYTHING →
- I-YR. WARRANTY ON ENTIRE WASHER →

See this new G-E Automatic Washer in action today!

**Authorized dealer
GENERAL ELECTRIC
AUTOMATIC WASHERS**

*Trade-Mark Reg. U. S. Pat. Off.

STRATOLINER RANGE

EASY TERMS

- G-E Calrod* units throughout
- Tel-A-Cook lights and push buttons!
- Huge Tripl-Oven!
- Built-in pressure cooker!
- Automatic oven timer!
- Hi-style control panel!

LIBERATOR RANGE

EASY TERMS

- Two complete ovens!
- G-E Calrod* units throughout!
- Automatic oven timer!
- Tel-A-Cook lights!
- Push-button controls!
- Hi-style control panel!

SAFETY OF YOUR SAVINGS

CRANE

SAVINGS & LOAN ASSN

INSURED UP TO \$10,000

2555 West 47th St. LAF. 3-1082
CHICAGO 32, ILL. D.R. PIETKIEWICZ PRES.

JŲ LAIMEI TURĖKITE PARUOŠĖ SANTAUPAS

- * Dovanoms
- * Švietimui
- * Apsaugai

ATIDARYKITE ŠASKAITĄ DABAR!

GERI DIVIDENDAI! Garantuotas Saugumas Santaupos Išmokamos Pareikalavus

LIETUVIŠKA ĮSTAIGA

UNIVERSAL SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St. Chicago 8, Illinois
Telefonas: HAYmarket 1-2028

Valandos: Pirmadieniais, antradieniais ir penktadieniais nuo 9 ryto iki 4 valandų vakaro. Ketvirtadieniais nuo 9 ryto iki 8 val. vakaro. Trečiadieniais uždaryta. Šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 3 val. p.p.

LEO BERMAN

HARDWARE AND APPLIANCES

1638 West 63rd Street
3422 Michigan Avenue,
Indiana Harbor,
Open Monday and Thursday Evenings.

(1 block West of Ashland on 63rd St.)

HEmlock 4-6800
EAsT Chicago 73

Daugiausia skaitomos knygos

Iš vadinamųjų "best sellers" knygų tik trims naujai atvykusiems pavyko Amerikoje pasiekti didžiausio tiražo. Tai — Nobelio premijos laureatai: William Faulkner, Thomas Mann ir Par Lagerkvist. Iš 16 labiausiai skaitomų knygų tik trys autoriai yra moterys.

Buvusio JAV Ambasadoriaus Sov. S-geje Alan G. Kirk žmona Lydia Kirk pabaigė rašyti dokumentinį rašinį apie gyvenimą Rusijoje, kaip jis atrodo, žiūrint vakariečio akimis. Rašinys parašytas laišku savo vaikams formoje, pavadintas "Laiškai iš Maskvos". Amerikiečių žurnalas "The Ladies' Home Journal" žada šį rašinį spausdinti savo kovo mėn. laidoje, o vėliau išleisti atskira knyga.

Marshall Davidsono "Gyvenimas Amerikoje" laimėjo 1951 metų Carey-Thomas premiją kaip geriausias leidinys, atspausdintas 1951 m. Publishers' Weekly b-vės. The Westminster Press skirtoji premija sumojo \$7,500 teko C. E. L'Ami už jo novelę "Zalioji Madona".

iš Anglijos gyvenimo 15 šimtmečių.

Didžiausią praėjusių metų honorarą gavo James Jones už "Is čia į amžinybę" — lygiai \$85,000. Iš dabartinių geriausių knygų tik keturios nupirkto filmų bendrovių filmų siūžetams.

Idomu, kokių knygų amerikiečiai pageidauja ateityje. David Dempsey, žinomas amerikiečių kritikas, surinko skaitytojų pageidavimus, iš kurių įdomesni šie:

1) Daugiau istorinių novelių, kurios nebūtų bazuojamos dienoraščiais ar laiškais ir kurie "skelbiami pirmą kartą" arba "naujai atrasti". 2) Mažiau autorių, kurie bando rašyti kaip Henry James. 3) Knygų mažiau kaip su 8 paveikslais, kuriuos skelbiamas "gausiai liustruotomis". —A. N-as.

Didėja Illinojaus miestai

1950 m. gyventojų statistika rodo, jog Illinojuje buvo 151 miestas, kuris turėjo 5,000 ar daugiau gyventojų.

Tuo tarpu 1940 m. tokio didumo miestų buvo 32.

Skaitykite "N-nas"

Detroit, Mich.

Lietuvių Socialdemokratų Sąjungos 116 kuopos susirinkimas įvyks sekmadienį, vasario Feb. 24 d. 2 val. po pietų D. Armono svetainėje, 2386 24th St. Susirinkimas svarbus — bus valdybos, įvairių komisijų rinkimai ir nustatymas planų šiemetams. 1951 metai buvo sėkmingi: LSS 116 kuopa padaugėjo jaunais ir gabiais nariais, pilnais energijos ir sumanumo, kas senesniems nariams suteikė daug vilčių. Taipgi pereitų metų valdyba ir komisijos veiks sutartinai ir sėkmingai. Būtų labai malonu kad į susirinkimą nariai atsivestų daugiau savo prietelių. Valdyba nuosirdžiai kviečia visus buvusius ir esančius Socialdemokratų bičiulius atsilankyti susirinkime, susipažinti su LSS nariais ir prisidėti savo sumanymais ir patarimais prie platesnės veiklos.

Noriu palinkėti geriausios sėkmės mano prieteliams, kurie paskutiniuoju metu naujai išsirašė ar atnaujino per mane laikraštį "Naujienas". Du nauji skaitytojai: vienas naujakis O. Manšas, o kitas M. Cibulskis, senas detroitietis. Alfonso Nakas, taip pat naujas skaitytojas, neseniai atvykęs iš šios kraštą, bet jau labai gražiai įsikūręs, augina sveiką ir gražų sūnelį, išgijęs patogius namus, kuriuos lanko ne tik "Naujienos", bet ir daugybė kitų laikraščių. Taip pat išsirašė "Naujienas" mūsų kaimynas iš Kanados — Frank Dumčius. Noriu padėkoti už pagalbą ponai V. Kriaučiūnienei ir Frank Južėnui, už jų nuosirdžią pagalbą būsiu jiems visada dėkingas.

B. Kėblaitienė.

Garsinkitės "N-nose"

Visuomenė per daug apatiška

Northwestern universiteto politinių mokslų prof. Posey sako, jog visuomenė Chicagoje per daug šalta, apatiškai žiūrinti į gėsenčių išgalėjimą politikoj. Greičiausia, tai esą dėl to, kad gyvenime jau per daug esą to gėsensterizmo, ir visuomenei atrodo neįmanoma jį beįvalyti.

Tačiau, Posey nuomone, tai esanti netiesa. Istorija rodo, kad ir tokiais atvejais visuomenė vėl galinti atgauti valdymo kontrolę (kurį dabar pasigrobia gėngsteriai). Reikią tik ir dideliame mieste žmonėms vieniems kitus, savo kaimynus geriau pažinti. Tam tiktų atskiruose namuose išsirinkti bloko kapitonus politiniams bloko reikalams atstovauti.

Seni ir patyrę biznierių sako, kad NAUJIEŅOSE išspausdinti skelbimai duoda geriausių rezultatų.

BENDRUOMENINIS Kanados Lietuvių SAVAITRAŠTIS

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA,

išėinas 8-10 puslapių, duoda daugiausia žinių apie Kanados lietuvių gyvenimą ir jo sąlygas. Daug rašo apie visame pasaulyje esančius lietuvius ir okupuotos Lietuvos būseną.

1952 metais "NL" duoda plačią studiją apie Lietuvos sienas ir studiją apie Lietuvos žemės ūkį, paremtą naujausiomis žiniomis iš Lietuvos.

PRENUMERATA: metams \$5.50. ADRESAS: "Nepr. Lietuva", 7722 George St., Ville Lasalle, Montreal, P. Q., Canada.

ATSTOVAS CHICAGOJE: Mr. J. Janulaitis, 3645 So. Emerald Avenue, Chicago, Ill.

J. P. VARKALA & COMPANY

Turi Malonumo Pranešti, Jog

F. H. SADAUSKAS

CERTIFIED PUBLIC ACCOUNTANT

TAPO NARIU SIOS FIRMOS

2401 W. 63rd Street, Chicago 29, Illinois
Telephone: WALbrook 3-7711

K. LIUTKUS Išparduoda Baldus:

3 šmottų miegamo kambario setas (lova, komodė ir dreseris) \$47.50
5 pėdų dydžio perdirbtas saldytuvas, garantuotas \$47.50
Skalbiamą mašiną, perdirbtą \$47.50
2 šmottų minkštas parlor setas \$47.50
Gazinis pečius \$47.50
Naujas anglinis arba aliejinis pečius \$47.50
Naujas porcelain plastic chrome dinette setas \$47.50
Trijų kambarių visi baldai \$198.00
Lova, matracas ir springsai \$29.50
Photelis—diena sofa, naktį lova \$29.50
Vaikų automobiliai už \$9.50

VAIKU ŽAISLAI UŽ TREČDALI KAINOS

Vaikų lovelės už \$18.00
Riešuto medžio kredenza bufetai, vertės \$100 už \$29.00
Vanity dresser su dideliu veidrodžiu, vertės \$65 už \$29.00
Karpetai, vertės \$65 po \$14.50
Maži vilnoniai karpetai, trijų pėdų ilgio \$2.40
Dulkių valytuvai po \$7.50
Lempos dreseriu po \$1.00
Lempos ant stalo \$3.00
Paveikslai po \$1.00
Radio, gerai, vartoti \$10.00
Televizija už \$58.00

K. LIUTKUS J. B. Warehouse

3251 So. Halsted Street

Atidaryta pirmadieniais ir ketvirtadieniais iki 9 val. vakaro.

Telef.: Victory 2-0288

VISKO UZTEKTNAI TUOJ PRISTATOM

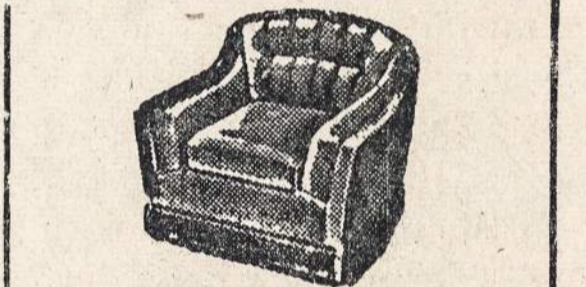
Baldai, saldytuvai, pečiai, skalbianos mašinos, lovos, matracai, kilimai. Radijo, televizijos setai baldai vaikuokiams.

Žemos kainos, lengvi išmokėjimai DIDELIS PASIRINKIMAS

Baldai pagal užsakymą

ROOSEVELT Furniture Co., Inc.

2310 W. Roosevelt Rd. SEeley 3-4711

PROGRESS LIETUVIŲ BENDROVĖS KRAUTUVĖS

PEČIAI, SALDYTUVAI, TELEVIZIJOS APARATAI, SKALBIAMOS MAŠINOS, BALDAI, MATRACAI, KILIMAI, LOVOS IR VAIKŲ BALDAI

Didžiausias Pasirinkimas MAZIAUSIOS KAINOS Lengviausi Išmokėjimai

Baldai Padaromi Pagal Užsakymą

3224 SO. HALSTED ST.

Tel. Victory 2-4226

4183 ARCHER AVE.

Tel. Lafayette 3-3171 CHICAGO, ILL.

SOPHIE BARCUS

RADIJO VALANDA

Iš Stoties W. G. E. S.

5000 watts—1390 kil.

Kasdien: Pirmadienį iki Penktadienio nuo 8:45 iki 9:30 ryto. Seštadieniais nuo 8:30 iki 9:30 ryto.

Ir kas Pirmadienį nuo 7:00 iki 8:00 valandos vakaro

LIETUVISKOS VAKARUSKOS

Tel. HEMlock 4-2413

7121 SO. ROCKWELL ST.

Chicago 29, Illinois

Vis didesnis naujai atvykusių tremtinių skaičius užsako NAUJIEŅAS, nes įsitikino, kad jos skelbia daugiausia žinių apie lietuvių tautos laisvės kovas ir gyvenimą Amerikoje.

3—NAUJIEŅOS, CHICAGO 8, ILL.
—ANTRADIENI, VASARIO 19, 1952

PLANINGAS TAUPYMAS MOKA GERUS DIVIDENDUS

Kiekvienas žmogus turėtų atliekamus nuo pragyvenimo pinigus taupyti kas savaitę. Taupyti reikia: senatvei, vaikų mokslui, išgijimui namo, automobilio, atostogoms, vestuvėms, krikštynoms ir kitiems reikalams. Kas turi susitaupęs pinigų, tas jaučiasi saugesnis ir laimingesnis. Pradėk taupyti šiandien!

MUTUAL Federal SAVINGS

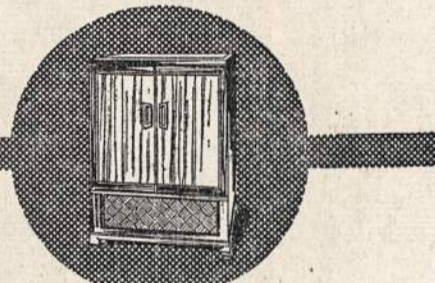
AND LOAN ASSOCIATION
2202 W. Cermak Rd. • Chicago 8, Ill.
JOHN J. KAZANAUSKAS, Pres. • Tel. Vt rginia 7-7747
Savings Insured to \$10,000 by F.S.L.I.C.

Never, never before such a clear picture as you'll see on this huge 24" screen
It's the new **Westinghouse Television** with *Electronic Clarifier*

MAGNIFICENT 24" PICTURE ...

THE CARLISLE...luxurious console of rich mahogany. Famous Westinghouse Single Dial Tuning now spotlights the "on" channel. Model 653K24.

EASY TERMS
EASY TO OWN
ON OUR LIBERAL TERMS

You'll be delighted with the astonishing performance of this new super-power television that delivers strong, clear pictures... even in weak signal areas! And you'll be equally astonished at the complete elimination of annoying streaks, flutter and flop-over! New Westinghouse Electronic Clarifier eliminates all outside interference—passes only perfect pictures!

Buy with your eyes open...an eye to the picture...an eye to the future. Buy Westinghouse!

SEE COLOR...ENJOY UHF
When these services are available you can get them on your Westinghouse TV set. Adaptors or converters can be easily attached to connectors at the rear of the chassis.

YOU CAN BE SURE...IF IT'S Westinghouse

SEE THE OTHER TABLE MODELS, CONSOLES AND COMBINATIONS ALSO—FROM \$199.95 UP

WEITZ

TELEVISION-CAMERA-APPLIANCES

2609-11 W. NORTH AVE.

HUMboldt 6-0290

OPEN MONDAY, THURSDAY AND SATURDAY EVENINGS UNTIL 10 P. M.
OTHER EVENINGS UNTIL 7 P. M.

Siegler GAS HEATERS

PATENTED AUTOMATIC

Furnace Heating for the Price of a Heater—

OUT-HEATS 'em All!

HEATS LIKE MAGIC

even with the gas turned off!

- ★ CUTS GAS BILLS TREMENDOUSLY
- ★ POURS HEAT OVER THE FLOORS
- ★ MONEY BACK GUARANTEE

Siegler

PATENTED AUTOMATIC

GAS HEATERS

"The world's safest!"

COMPLETELY AUTOMATIC

Honeywell Controls
SET IT—FORGET IT!

Does a better job of heating than any stove on earth!

Tropical Floor Heat

GETS TO THE BOTTOM OF THE COLD FLOOR PROBLEM

Get the same patented inventions which make Siegler Oil Heaters nationally famous

★ TWO-IN-ONE HEATMAKER ★ TROPICAL FLOOR HEAT
★ HEAVY DUTY CAST IRON CONSTRUCTION

• Summer cooling built-in blower • Lifetime Porcelain finish
• Pyrex fireplace glow front • Complete—no extras to buy

APPROVED FOR USE IN CHICAGO BY PEOPLES GAS LIGHT & COKE,
FROM COAST TO COAST BY AMERICAN GAS ASSOCIATION

GUARANTEED ELECTRIC APPLIANCE AND FURNITURE COMPANY

2876 W. Cermak Rd.

BIshop 7-3333

OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS

PATARIAMOSIOS LIETUVIŲ GRUPĖS SPAUDOS KONFERENCIJA

NEW YORK, N. Y. — Vasario 9 dieną įvyko Patariamosios Lietuvių Grupės 7-toji informacinė spaudos konferencija. Kaip jau žinoma iš spaudos, pirm. V. Sidzikauskas buvo išvykęs į Europą ir sugrįžęs dabar pateikė platesnių informacijų, kurias suglaustoje formoje perduodame Naujiųjų skaitytojams.

— Svarbiausias mano kelionės į Europą uždavinys buvo dalyvauti Londono įvykiuose Europos Sąjūdžio konferencijoje, — pradėjo pirm. V. Sidzikauskas. — Pagrindinės žinios apie ją jau yra pasirodžiusios mūsų spaudoje. Gal dar būtų pravartu pabrėžti, kad toje konferencijoje dalyvavo ne vien savo išlaisvinimu iš komunistinio viešpatavimo suinteresuotųjų, bet taip pat ir laisvųjų, ne tik mažųjų, bet ir didžiųjų tautų atstovai, neišskiriant nei prancūzų, nei vokiečių ir, žinoma, anglų, kurie buvo ne tik konferencijos dalyviai, bet ir svetingi šeimininkai, suteikę konferencijai puikias sąlygas ir rūpestingai ją globoję.

— Suprantama, kad tai buvo ne oficialių atstovų, o tik politinių veikėjų, Europos vienybės sąjūdžio skatintojų konferencija, kurie patys, deja, daugeliu atveju tuo tarpu dar nėra savo vyriausybės išpareigojimą reikiškieji, bent kiek tai liečia laisvuosius Europos kraštus. Tačiau džiugu, kad visų kraštų delegacijos buvo tikrai solidžios, sudarytos iš atitinkamų kraštų politiniame gyvenime žinomų ir autoritetingų asmenų. Taisi lahai papildoma konferencijos svarbą ir ne tik man, bet, regis, ir visiems dalyviams paliko įspūdį žymiai stipresnį, negu buvo tikėtasi į ją vykstant.

— Pažymėtina taip pat, kad šios konferencijos ryškiausioji gaida buvo kaip tik *pavergtųjų Europos tautų išlaisvinimo reikalai*. Visos rezolucijos nukreiptos į tą uždavinį. Kultūrinės, ekonominės, socialinės ir jaunimo komisijų rezolucijos — visos paskirtos pareikšti tam, kaip vaizduojamasi išlaisvintų tautų gyvenimo atkūrimas šiose srityse. Šios rezolucijos susilaukė visiško pritarimo ir iš politinių sluoksnių, kiek taisyti galima spręsti iš atgarsių, pasirodžiusių spaudoje bei paskirų asmenybių pasisakymų.

— Sikių tokių abejonių tuose sluoksniuose galėtų būti pastebėta dėl konferencijos politinės rezolucijos. Konferencija, tiesą sakant, neturėjo nei komisijos politinės rezolucijos svarstyti. Tačiau dalyviai jau tarsi negalį tuo reikalu tylėti. Tad rezolucijos projektas pateko tiesiog bendrajai rezolucijų komisijai, kuri tuo būdu virto kaip ir politinė komisija.

— Politinės rezolucijos pagrindinė mintis yra tokia, kad Europa siekia susivienyti, bet ji negali to pasiekti, būdama perskirta geležinės uždangos, neturėdama visose savo dalyse tikros laisvės ir tikros taikos. O laisvės ir taikos, taigi ir Europos vienybės, negalės būti tol, kol Vidurio ir Rytų Europos tautoms nebus grąžinta jų valstybių nepriklausomybė ir tikra žmonių laisvė tose valstybėse. Kitaip sakant, dabar pavergtųjų tautų išlaisvinimas yra būtina sąlyga tikrai taikai Europoje.

— je susilaukti. Suprantama, kad oficialūs politikai dar nedrįsta irgi šitaip klausimą pastatyti, nes nesitiki, kad Maskva sutiktų tokią sąlygą patenkinti geruoju, neverčiant karinėmis priemonėmis... Dėl to ši rezolucija tuose sluoksniuose galėjo susilaukti kritiško vertinimo, kaip, gal būt, nerealių vilčių teikimas pavergtosioms tautoms. Bet iš kitos pusės, tai yra visai realistiškas padėties įvertinimas, atviras klausimo pastatymas. Čia nekalbama apie priemones, aipe šandien turimas galimybes tiksliai pasiekti, bet teisingai išreiškiamas pats tikslas, ir to teisingumo nei atsakingieji politikai negali nuginčyti.

— Kai Randolphas Churchillis savo kalboje drašiai nurodė eilę valstybių, jų tarpe paminėdamas ir Lietuvą, kurios yra virtusios aukomis žiauresnės tironijos net už Hitlerio tironiją, ir pabrėžė, kad jos turi būti išlaisvintos, mes, žinoma, pagalvojom, jog mums būtų dar miečiau tuos žodžius jau dabar girdėti iš tėvo lūpų, negu iš sūnaus, bet vis dėlto ir tas pareiškimas jau yra nemaža pažanga ir parama mūsų viltims.

— Reikia, deja, pastebėti, kad mūsų visų pabaltiečių padėtis Europiniame Sąjūdyje, kaip ir apskritai Europos politinėse sferose, vis dar yra nevisai patenkinama: vis dar mes ten esame lyg jaunesniųjų ir neprasigynusių brolių vietoje. Čia, Amerikoje, tuo atžvilgiu padėtis jau geresnė, nes čia jau beveik visur mes jaučiame lygioje padėtyje su visais.

— Tiesa, konferencijoj ir estų atstovas p. Rei, ir latvių — p. Čakste, taip pat ir aš pats, turėjome progos padaryt savo pareiškimus, pasakyti kalbas plenu, o man dar teko pirminkauti ir vienai iš komisijų, būtent jaunimo reikalų komisijai, tačiau ne vienu atveju, kur viena kita delegacija turėjo progos net dvigubai pasireikšti, mums nei vienam iš pabaltiečių tokios progos nebūdavo. Reiks dar padėti nemaža pa-

Skaitytojų Balsai

DEL TO LIETUVIŠKOJO
IVAIRUMO

Savo rašinį „Lietuviškas Gordėjaus mazgas“ J. Geldoriškis sako: „Neseniai atvežtas į Ameriką naujas lietuviškumas yra naujas bent tuo, kad jis švaresnis nuo svetimų priemaišų (dvidešimt metų valytas) (mano pabraukta. — P.).“

Tai perdėtas pagyrimas. Prieš tremtinių atvykimą lietuvių spauda JAV buvo apgyrinta, to laiko rašėjai, kiek mokėdami, savo rašyme vengė visokių svetimybių. Tikrai tenka pasidžiaugti, kad jie lietuviškąją spaudą gerbė. Nemažonui priminti, kad apie dabartinius rašytojus, kiek mokyti bebūtų, kiek kalbų bemokėtų, negalima pasakyti, kad jie mokėtų lietuviškai be svetimybių išsiversti ir gerbti lietuvių kalbą. Paminėsiu tik iš atminties žodžius, kurie į lietuvių kalbą brūkiami: aktualijos, kontaktas, distinkcija, ekspansija, invalidas, falsifikacija, habitas, humanistiškas, legalus, lojalus, banalus, aktualus, brutalus, subtilus, absurdus, eventualus, furoras, frazė, lukusė, efektyvus, atrakcija, problema, lyderis, snobas, ansamblis, modernus, akcija, leksikonas, džunglės, seksas, ringas, bekonas, skryningas, sponsorius, fabriks, tekstilė, antika, kontinentas, boksas, buhalteris, antractas, dedikuoti, degrauduoti, diskredituoti, fascinuoti, forsuoti, funkcionuoti, koreguoti, sekvestruoti, egzistuoti, sugestionuoti, vegetuoti, kombinuoti, dominuoti, vėbruoti, respektuoti, toleruoti, reaguoti, adoptuoti, asimiliuoti, asistuoti, kondensuoti, kompensuoti ir tūkstančiai kitų, be kurių pirmiau puikiai išsiversta.

Anksčiau į lietuvių kalbą buvo patekę daug slaviski žodžių. Bet ilginiui, kad ir užsieni lietuviški laikraščių, kruopštūs, savą kalbą gerbią lietuviai lietuvių kalbą apvalė nuo slaviski. Iki tremtinių atvykimo Amerikos lietuviškoji spauda svetimybių vengė. Ir tokie, kurie kasdieninėje kalboje maišydavo angliškus žodžius, spaudai rašydami, laikėsi lietuviškumo; neradę, kaip dabar tremtiniai kad rašo, bosas, fabriksas, restoranas, tekstilė, rašė lietuviškai: perdėtinis, (tai vergiškas vertinys iš lenkų kalbos. — Red.) dirbtuvė, valgykla, audykla.

Aš parinkau tik tokius žodžius, kuriems nereikia mokyto, kad rastum lietuviškus pakaitus. Čia, rodos, ne tiek mokslas, kiek noras ir pagarba lietuvių kalbai sveria.

Daug svetimybių skaitome Blekaičio, Tamulaičio, „Drauge“ idė-

tose knygų apžvalgose arba Savickio „Raudonoje batukoose“. Kritikai šiaip rašytojus bara, moko, peikia, tik nei žodėlio nepasako, kad ten mate svetimybes.

Yra žodžių, kuriems neturime lietuviški pakaitalų, jų buvo vartota ir seniau: niekas nepuola rašytoju, kad juos sulietuvinu. Tik bėda, kad jie deda svetimus žodžius ten, kur

pakankamai turime lietuviški. Brūkiami svetimus žodžius, išstatoma iš vartosenos lietuviškus žodžius. Galia, kad 20 metų mokyti Lietuvos mokyklose savo žodžio nebrangina.

— Pakruojietis.

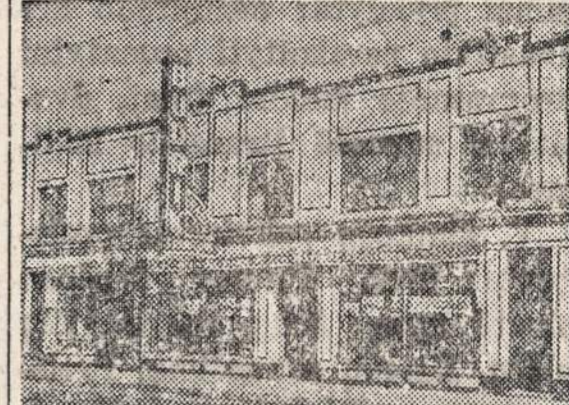
Išvažiavusiam draugui geriausia dovana — NAUJIENOSE paskelbta įdomi ir šviežia žinia. Užrašyk jam ši dienrašį.

Skaitykite „N-nas“ Garsinkites „N-nose“

FOTOGRAFAS CONRADAS

(LIETUVIS)
Moderniškai įrengta vieta įvairioms nuotraukoms. Specialybė — vestuvės. Jaunavedžiai gaus puikią ir brangią dovana. Sąžiningai ir gražiai atliekamas darbas.
414 WEST 63rd STREET
Telefonai:
ENG. 4-5833 ir ENG. 4-5840

Nepamirškite BUDRIKO VASARIO MĖN. IŠPARDAVIMO!

Didelė nuolaida ant visų prekių: Televizijos, Radijo, Jewelry, Laikrodėlių, Žėdų, Deimantų, Plokštelių, Elektrikinių Saldytuvų, Skalbiamų mašinių, Dulkių valytuvų, Parlor setų, Miegamo kambario setų, Dinetės, Kilimų, Karpetų, Pečių ir Siuvamų mašinių.
Trijų kambarių visi rakandai vertės \$398.00, už \$245.00 ir lengvais išmokėjimais.

JOS. F. BUDRIK, Inc.

3241 SO. HALSTED ST.
Tel. CAJumet 5-7237

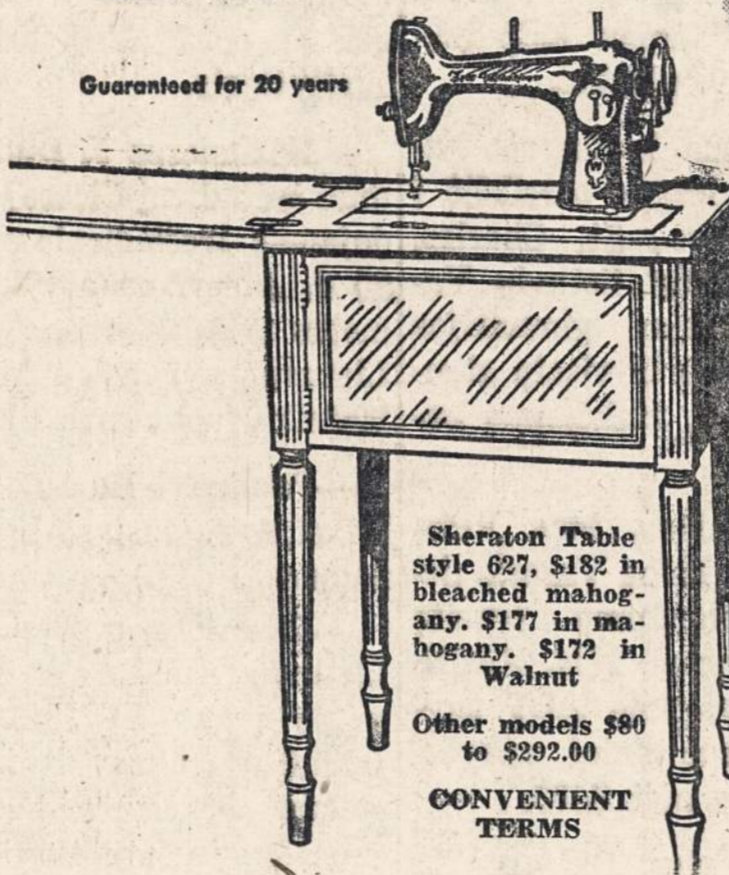
Krautuvė atdara pirmadienio ir ketvirtadienio vakarais. Nedėliomis uždaryta.

Leidžiama lietuviška programa iš WCFL, 1,000 kil. radio stoties nedėlios vakarais 7:30 valanda p. m.

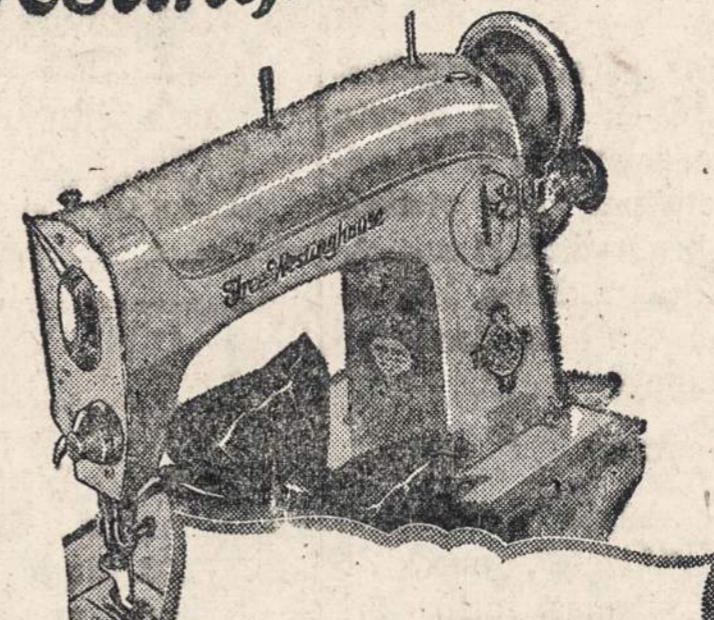
Sew, it yourself! ON A BEAUTIFUL NEW Free-Westinghouse

No More Tangled
Bobbin Threads

Smart women everywhere are buying the thrilling new 1951 Free-Westinghouse. There's no other sewing machine like it. Only Free-Westinghouse has "Nevr-Lock"—the patented feature that positively prevents jamming of the machine due to tangled or snarled bobbin threads! Come in and see the new models today!

Guaranteed for 20 years

Gorgeous Queen Anne Console—Style 629, Hand-rubbed mahogany or walnut veneer.

Modern Writing Desk—Style 500, Distinctively styled in natural oak.

Sheraton Table style 627, \$182 in bleached mahogany, \$172 in Walnut
Other models \$80 to \$292.00
CONVENIENT TERMS

You can be SURE if it's WESTINGHOUSE!

WEITZ TELEVISION, CAMERA & APPLIANCE STORES

2609-11 W. North Avenue HUMBOLDT 6-0290

Open Monday, Thursday and Saturday Evenings until 10. Other Evenings until 7 P. M.

Here's WHY you get
CLOTHES CLEANER in a

Westinghouse

LAUNDROMAT

WASH AWAY RINSE AWAY ACTION

GETS dirt out... KEEPS dirt out!

EXCLUSIVE SLANT

5 Year Guarantee

... of course, it's electric!

The Laundromat washes clothes clean! And the rinsing and draining actions that follow, keep clothes clean. Dirty wash and rinse waters drain away from clothes; never strain through them! See the Laundromat today. Get a demonstration of marvelous WASHAWAY, RINSEAWAY Washing Action that washes your clothes so clean... gets dirt out, keeps dirt out!

Get Proof! These 3 Laundromat Features Make the Difference!

WEIGH CLOTHES on the Weigh-to-Save Door. You'll always wash the right amount of clothes in the right amount of water with the right amount of soap.

SAVE SOAP... SAVE ON HOT WATER by setting the Water Saver Dial to correspond to the weight of the load being washed: Small, Medium, Regular.

WASH CLOTHES SO CLEAN with patented WASHAWAY, RINSEAWAY Action. It's the EXCLUSIVE SLANT, the secret of really clean clothes!

CHELTEN RADIO AND APPLIANCE CO.

2913 EAST 79th STREET
10534 TORRENCE AVE.

BAyport 1-6606
BAyport 1-0955

OPEN MONDAY AND THURSDAY NIGHTS

Kiek Tik Norit BUCK'U, Naujų ir Senų

MILDA BUICK SALES

907 West 35th Street
LAfayette 3-2022

TAUPYKITE

KUR VISADA BUVO IR YRA IŠMOKAMOS AUKŠTAS DIVIDENDAS
KUR PINIGAI BUVO IR YRA IŠMOKAMI PAGAL PAREIKALAVIMA

ateičiai. Pasidėkite taupomus pinigus į Chicago Savings and Loan Association, kur kiekviena santaupa pinai apdrausta iki 10,000.00 dolerių by an agency of the United States Government.

KUR TAMSTA PATS GALI ATLIKTI VISUS SAVO IR ŠEIMOS FINANSINIUS REIKALUS
KUR 27 METŲ PATYRIMAS UŽTIKRINA VISIEMS SAUGU IR TEISINGA PATARNAVIMA

CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

• JOHN PAKEL, Prezidentas • 6234 So. Western Ave. • Tel.: GRowehill 6-7575

VALANDOS: Pirmadieniais nuo 12 iki 8 val. vakaro. Antradieniais ir Penktadieniais nuo 9 iki 4 po pietų. Ketvirtadieniais nuo 9 iki 8. Trečiadieniais uždaryta visa diena. Šeštadieniais nuo 9 ryto iki 2 po pietų.

“NAUJIENAS” SKAITO VISŲ SROVŲ ŽMONĖS: DARBININKAI, BIZNIERIAI, PROFESIONALAI, DVASININKAI, VALSTYBININKAI, MOKSLININKAI JIE ŽINO, KAD “NAUJIENOS” PADUODA TEISINGIAUSIAS MINTIS IR GERIAUSIAS RASTUS.

